

Vármegyei hatókörű városi könyvtárak beszámolója

2024

Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

1. Rövid összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

Könyvtárunk 2024-ben korlátozás nélkül tartott nyitva; nálunk is tapasztalható az országos trend, nőtt az olvasási, könyvtárba járási kedv. Emelkedett a könyvtári látogatók száma, 66 481 főről 80 772 főre. A regisztrált olvasók száma is nőtt, 6 549 fő volt; van igény a minőségi, kikapcsolódást támogató olvasnivalóra: a kölcsönzött dokumentumok száma 4000 kötettel, 101 391-ről 105 397-re emelkedett. A folyóiratkölcsönzés is egyre népszerűbb, 958-ra nőtt a kölcsönzött lapok száma. Szükség van értékkeremtő találkozásokra; a könyvtárnak, mint közösségépítő, közösségteremtő helynek a szerepe felértékelődik.

NKA és városi támogatással elindult a DeákDekor Makerspace Műhelyünk: több mint 400 főt fogadtunk. A diákoknak szerveztünk robotikai és 3D szerkesztésre épülő foglalkozásokat, felnőtteknek kreatív alkalmakat.

A József Attila Városi Tagkönyvtár a Pro Urbe Zalaegerszeg díjat vehette át, és megnyerte a Telegdi Ágnes által indított országos könyvtári dekorációs versenyt; az Apáczai tagkönyvtárban elindítottuk a Mese-hősök programsorozatot: kollégáink tanították az óvodásoknak, kisiskolásoknak, melyek a stroke legjellemzőbb tünetei. A GJK-ban elindult kisiskolásoknak a Délutáni Könyvtári Játszóház programsorozat.

A Keresztury120 Emlékév keretében egész éves eseménysorozattal ünnepeltük Keresztury Dezső születésének 120. évfordulóját. A Családbarát Munkahely és Szolgáltatóhely auditoron sikerrel szerepeltünk; civil szervezetekhez - Nagycsaládosok Zalaegerszegi Egyesülete, Gondoskodás Integrált Szociális Intézmény Zala Vármegye, Koraszülöttmentő és Gyermekeintenzív Alapítvány PICnik - közösség - is csatlakoztunk. Megújítottuk letéti szolgáltatásunkat a Nyugdíjas Otthonház Belvárosi Idősek Klubjában, foglalkozásokat szerveztünk. Fejlesztettük a Fűszerkertet, melyet a Tourinform iroda bevett a városi sétaprogramba. Csatlakoztunk több országos rendezvénysorozathoz (Országos Könyvtári Napok, Internet Fiesta, Állatvédelmi Témahét, Közösségek Hete, Hulladékcsökkentési Hét).

b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Negatívumok: A fejlődéshez a pályázatok támogatása egyre inkább szűkül. Az intézményvezetésnek jól képzett, elhivatott, önálló munkavégzésre képes munkaerőt kellene alkalmaznia. Az 1967-ben épített épület külső és belső megújítása időszerű.

Pozitívumok: A központi könyvtár látogatottsága, rendezvényeink száma emelkedett, 440 programot szerveztünk, 13 446 résztvevővel. A fiatal felnőtt olvasók száma növekedett, nőtt az olvasási kedv, többen választották a könyvtárba való beiratkozást.

Kedvelt voltak a távolról elérhető szolgáltatások, segítették a szoros időbeosztású felnőtteket, akik a lefoglalt könyveket gyorsan átvehették, a távoli elérés lehetőséget adott a gyors, önálló ügyintézésre.

Működik a Leírhatatlan(ok), a fiatalok tehetséggondozó irodalmi programja; bevezettük a társasjáték kölcsönzést; megjelent a Deák+kert második kötete, Nagy Terka: Arcokat hagytam címmel. Törekszünk a rendelkezésre álló erőforrások hatékony, tudatos felhasználására, 294-re nőtt a partnereink száma. A fenntartó önkormányzat nyitott és támogató együttműködésével segítette munkánkat.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

A szolgáltatásfejlesztés érdekében igény- és elégedettségi felmérést végeztünk a használók, munkatársak, partnerek körében. Erősítettük társadalmi szerepvállalásunkat, a város közösségi programjaiban való tevékenységünket, a fogyatékkal élőknek foglalkozásokat tartottunk. A szervezeti kultúra fejlesztésére a munkatársaknak belső hírlevelet indítottunk. Működtettük a tudásátadás rendszerét. Újabb használói csoportoknak bővítettük szolgáltatásunkat (társasjáték kölcsönzés). Infrastrukturális fejlesztéseink során modernizáltuk gépparkunkat, az RFID rendszert. PR és marketing kommunikációs tervet alkottunk. Online közösségi média megjelenésünket egységesítettük, zöld szemléletünk népszerűsítésére több rendezvényt szerveztünk.

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A kiemelt stratégiai célokat pályázati forrásokkal egészítjük ki: Családbarát Munkahely Díj, NKA pályázatait (szakmai nap, a vármegyében országos programsorozat megvalósítása, állományvédelmi beszerzések). Támogatásokkal, konferencia és kiadványozási tevékenységgel erősítettük a város lokálpatrióta szemléletét.

3. Szervezet

a. kompetenciafejlesztés (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 94 §. (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

A Könyvtári Intézet szakmai továbbképzésein (vezetőképzés; minőség és innováció a könyvtárakban; muzeális dokumentumok könyvtári kezelése) 3 fő vett részt. Két további tanfolyamon 4 munkatársunk képezte magát.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

A központi könyvtárban felmérés történt az energetikai korszerűsítésre, a gyermekkönyvtár padlózata és a fogadótér felújítására, a mélyraktár rekonstrukciójának befejezésére. Kialakításra került a DeákDekor makerspace műhely. A JAVTK bejárata megújult, a Keresztury VMK - val együttműködve a tagkönyvtári faliújság, az információs táblák új arculatot kaptak. Az ACSJTK - ban a raktárhelyiség melletti fal s a kölcsönzőtér padlózatának egy része felázott, a látogatók és a munkatársak számára balesetveszélyessé vált. Ennek rendbetétele egyeztetésre került.

A Keresztury Ház állagmegóvó munkálatai elkészültek, átadásra került a felújított ház.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Felülvizsgáltuk informatikai eszközparkunkat, selejtezést hajtottunk végre. Az elavult számítógépeket cseréltük. Megtörtént a szerver biztonsági mentések decentralizálása. Több szintű mentéshez hálózati tárolóeszköz, szerverekhez szünetmentes tápegység, helyismereti dokumentumok mentéséhez/tárolásához hálózati meghajtók kerültek beszerzésre. A központi könyvtárban és a JAVTK - ban nagyméretű monitor került felszerelésre.

A Keresztury hagyaték rendszerezéséhez, a digitalizált tartalmak elhelyezéséhez, szolgáltatásához adatbázist vásároltunk.

c. egyéb infrastruktúra

A web 2-es szolgáltatásokat folyamatosan felülvizsgáljuk, korszerűsítjük: 26 különböző platformon tartjuk a kapcsolatot közönségünkkel. A makerspace műhelyben a 3D nyomtatóhoz kiegészítő eszköz került beszerzésre.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A gyűjteményt a *Gyűjtőköri és gyűjteményszervezési szabályzat* szerint gyarapítottuk. Könyvvásárlási beszállítónk a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. Könyvállományunk 3972 db vásárolt, 1353 db ajándékkötettel, 49 db kötelespéldánnyal gyarapodott. Helyismereti gyűjteményünk 275 db, nemzetiségi állományunk 96 db könyvvel bővült. Az NKA Könyvtámogatási Program keretében 394 db könyvet tártunk fel az adatbázisban. Használóink érdeklődése emelkedik a CD-k DVD-k, hangoskönyvek iránt, így összesen 153 db dokumentummal bővítettük zenei gyűjteményünket. A társasjáték kölcsönzéshez 49 db társasjátékot vettünk. Állományunk korszerűsítésére folytattuk a technikailag elavult, elhasználódott példányok kivonását; selejteztünk 295 db CD-ROM-ot és videót, töröltünk 5083 db könyvet. Nagymértékű selejtezést tett szükségessé a duplumraktárban bekövetkezett csőtörés, kivonásra került 32532 db könyv.

b. gyűjteményfeltárás

A feldolgozást a Textlib integrált könyvtári rendszer szerzeményezés moduljának segítségével végeztük. Könyvek esetében főként a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. recenziókkal kibővített letölthető rekordjai kerültek az adatbázisba. A leírásokat saját gyakorlatunkhoz igazítottuk, 2236 analitikus tétellel egészítve ki. Társastéka szolgáltatásunkhoz elkészítettük a társasjátékok leírásait az adatbázisban. A MATARKA adatbázisába 315 tétel került rögzítésre. Könyvtárainkba 325 féle újság és folyóirat jár – a leggyakrabban kölcsönzött folyóiratok példányait feldolgozzuk az adatbázisban. A feltárás során 902 helyismereti és 492 „ökocikkkel” bővült gyűjteményünk. A KSZR által közvetlenül ellátott falvak részére rendelt 5758 db dokumentumot feldolgoztuk, az állományból kivonásra került 1004 db könyv és 337 db audiovizuális dokumentum.

c. állományvédelem

RFID biztonsági jellel 2423 db dokumentumot láttunk el.

d. digitalizálás

Folytattuk a helyismereti dokumentumok, publikációk, sajtótermékek digitalizálását, adatbázisokban való közzétételét. Elkészült a Digitalizálási stratégia, digitalizálási tervet dolgoztunk ki az előtűnk álló 3 év távlatában. A tavalyi évben 1203 lapszámot digitalizáltunk összesen, valamint a helyismereti gyűjtemény számára 353 cikket, 50 könyvfejezetet.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a. célcsoportok számára (gyermekek, idősek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

A gyermekkönyvtárosok a központi könyvtárban, tagkönyvtárainkban s a fiókkönyvtárakban is fogadtak csoportokat könyvtárhasználati, olvasásnépszerűsítő foglalkozásokkal, csoportos kölcsönzési lehetőséggel. 36 foglalkozást tartottunk óvodásoknak, 197 alkalommal általános iskolai csoportoknak, közel 5000 fő számára. Helyismereti tábort szerveztünk 12-14 éves diákoknak. A csoportos foglalkozásokon kívül a családi programok keretében is vártuk a gyermekeket. Összesen több mint 280 rendezvényen, több mint 6700 fővel vett részt ez a korosztály programjainkon. A családok minden tagját vártuk a Könyves Vasárnap, Múzeumok Éjszakája, Halloween, a Strandkönyvtár programjaira, a Tappancs Barkácsműhely, Örömkör, Baba mama klubba eseményeire. A Deák Terasz és a 2024-ben induló Családi alkotóműhely kreatív foglalkozásaira; jelen voltunk a Falumúzeumban a Koraszülött PICnik-en, a Down Mosolyambulanciával több programot szerveztünk. A családok részére 36 programot valósítottunk meg, közel 1700 fő részvételével. Fontosnak tartottuk a környezeti nevelést, foglalkozásokat tartottunk e témakörben. Megszerveztük a József Attila Megyei Versmondó Versenyt, az Ady versmondó versenyt is. 29. alkalommal hirdettük meg az Irodalmi kalandozások vármegyei irodalmi levelezősjátékot. Újraindult a Leírhatatlan(ok), a középiskolások kreatív írás csoportja. Meghirdettük a Keresztury szavalógálát. Folytatódott a Megmutatom magam kiállítás sorozat.

Nyáron az Aquacity táboraiban olvasásnépszerűsítő foglalkozásokat tartottunk. A Zalai Gyermekkönyvhetek programsorozat keretében városunkban és a vármegye településein is szerveztünk programokat. A szépkorúak számára szervezett programjaink: az Életet az éveknek Országos Nyugdíjas Szövetség Zala Megyei Szervezetével mesemondóverseny, a Keresztury vetélkedő és a Keresztury Ház megtekintése tárlatvezetéssel (105 fő). Zenekedvelők számára három programot szerveztünk, több mint 150 fő részvételével: Szívből szóló muzsika – a zeneiskola tanárainak koncertje; "Száll a világ lepke-szárnyon" - Énekelt versek Sebő Ferencsel; Kardos Endre: Dobronak, a szívem mélyén hordalak.

b. helyben elérhető szolgáltatások

A folyóiratok kölcsönözhetővé váltak, többen választották a napi- és hetilapok helyben olvasását. Van igény az irodai szolgáltatásokra; jelentősen nőtt az irodalomkutatások igénylése, elsősorban a felsőoktatásban tanulók részéről.

c. távolról elérhető szolgáltatások

A TextLib integrált rendszer segítségével az olvasók több szolgáltatásunkat online érhetik el, önállóan intézhetik a hosszabbítást, előjegyzést, foglalást. 256 696 kattintás történt az OPAC-ra, ennyi alkalommal látogatták az olvasók az online katalógust és intézték ügyeiket. A honlapunkon keresztül letölthető úrlapon is kérnek dokumentumokat az olvasók, sokan emailen keresztül intézik ügyeiket. E lehetőségeket a telefonra optimalizált honlapról, illetve a TextLibApp-on is el lehet érni.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Író-olvasó találkozók, kötetbemutatókkal vártuk az érdeklődőket a központi könyvtárban és a tagkönyvtárainkban; több alkalommal középiskolákban szerveztük meg, hogy a diákság „testközelből” találkozzon az irodalommal, az alkotókkal. Folytatódtak a rendezvénysorozatok (Kultúrák találkozója könyvtárunkban, Értékadó Lélekhangok), amelyekhez továbbiak kapcsolódtak (Körforgás, Irodalmi önismereti beszélgetések). Ismeretterjesztő előadásoknak is helyet adtunk (pszichológia, kertészet, régészet). A helyi identitást erősítő programok: a Pannon Tükör lapszám- és kötetbemutatói, a Lokálpatrióta Klub könyvtárban rendezett beszélgetései. Vetélkedők: Irodalmi kalandozások záró rendezvény; Ady Endre versmondó verseny; Városi mesemondó Verseny; Tematikus nap; "Regénybe költözünk" - Zala vármegyei irodalmi vetélkedő; mesemondóverseny szépkorúaknak; Keresztury vetélkedő; Keresztury 120 - illusztrációs és zenei pályázat Keresztury Dezső versei alapján; bűnmegelőzési vetélkedő. Kiállításaink: "Itt, itt a helyünk..." 120 éve született Keresztury Dezső Emlékkiállítás; a Múzeumok Éjszakáján a zalaegerszegi futball történetének bemutatása; a Down Mosoly fotókiállítás; Varga Zsolt szobrász - Az én tizenkettőm című kiállítása; Győrfi 60 - Győrfi András festőművész, író kiállítása; Mono Exhibition R.K. Tamás fotókiállítása; Bálint Ágnes kiállítás. A Keresztury Ház gyűjteményének megismertetésére több alkalommal szerveztünk tárlatvezetést. A tagkönyvtárakban Könyvbarát Kör, Internet klub, Baba mama klub, Internet Klub, Belső Béke Klub, Megmutatom magam kiállítás sorozatot működtettünk.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Az intézményegységek honlapjain a legfontosabb információk és rendezvényplakátok mellett könyv- és folyóirat ajánlókat, zöld könyvtári információkat, online vetélkedők anyagait, a Deák+kert irodalmi portál honlapján és a blogokon kulturális érdekességeket tettünk közzé. Honlapjainkon több mint 150 ezer megtekintést értünk el.

Intézményegységeink 26 közösségi média platformot működtetnek, melyeknek bejegyzései közel 590 ezer megtekintést értek el.

2024-ben indult a TikTok felület, amelyen keresztül elsősorban a fiatalabb korosztály értük el. Az elkészített 40 videó 81 484 megtekintést ért el.

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

A települési nyilvános könyvtárak számára módszertani, kötetzeti, digitalizálási segítséget, szaktanácsadást nyújtottunk, bevontuk őket a vármegyei rendezvényszervezésbe (Internet Fiesta, pályázatok, vetélkedők, OKN, Zöld Sziget Program). A „Regénybe költözünk” irodalmi vetélkedő számos családot vonzott a könyvtárba. Segítettük a Minősített Könyvtár cím pályázatra, a munkajogi változásokra, a takarékosági intézkedésekre való felkészülést. A kistélepülések számára biztosítottuk a KSZR szolgáltatást.

7. Minőségirányítás

a. használói elégedettségmérés

Használóink és partnereink körében 6 alkalommal végeztünk felmérést 449 fő részvételével. Könyvtárhasználói felmérést végeztünk olvasóink körében, új szolgáltatásainkról is megkérdeztük a használókat (a fűszerkertről, a makerspace műhelyről és a saját fejlesztésű társasjátékról). Folytattuk a rendezvények és a családbarát szolgáltatóhely, munkahely elégedettségének vizsgálatát.

b. önértékelés

A Minőségirányítási Tanács 2023-ban elvégezte az intézményi önértékelést a Magyarországi Könyvtárak Adatbázisa online felületén. Az eredményről elkészült a kiértékelés.

c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

A nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár megkezdte a felkészülést a Minősített Könyvtár cím elnyerésére.

d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

A *Könyvtár. Több, mint gondolat* szlogenünket kommunikációs felületeinken, plakát és promóciós anyagunkon megjelenítettük. Fűszerkertünk második születésnapját megünnepeltük; a Tourinform Iroda beépítette a látványosságot a városi séták programjába. NKA és városi

támogatással DeákDekor makerspace műhelyt alakítottunk ki, a többféle foglalkozáson 431 fő vett részt.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

3 tudományos kutatást végeztünk: *Keresztury Dezső, Madách Imre műveinek színpadra állítója; A Zalai Gyűjtemény előzményei az 1960-as, '70-es években; A zalaegerszegi szőlőtermesztés a filoxéravész után.* Deák+kert könyvsorozatunkban megjelentettük Nagy Terka: Arcokat hagytam című verseskötetét. A Keresztury emlékében öröknaptárat, Keresztury versválogatást, a felújított Keresztury HáZRól szóló ismeretterjesztő kiadványt adtuk ki.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

294 együttműködési megállapodásunk volt, önkormányzatok, civil szervezetek, oktatási intézmények, vállalkozások részvételével: a Gondoskodás Integrált Szociális Intézmény Zala Vármegyei Szervezete, a Koraszülöttmentő és Gyermekintenzív Alapítvány PICnik és a PIM vált újabb partnerünk. A közoktatásban kapcsolatot ápolunk az oktatási-nevelési intézményekkel. A tudományos, helytörténeti tevékenységben a Göcseji Múzeum, az MNL Zala Vármegyei Levéltára, a Zalaegerszeg Kultúrájáért Közalapítvány, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala volt a főbb partnerünk. Együttműködtünk a Keresztury Emlékév kapcsán a MNMKK Országos Széchényi Könyvtárral, a Keresztury VMK - val; a Magyar Könyvtárosok Egyesületével szakmai állásfoglalások kialakításában, vezetői pályázatok elbírálásában.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

A helyi sajtó programjainkról, terveinkről, kiadványainkról rendszeresen beszámol. Folyamatosak voltak a tv és rádiós interjúk, az országos média is érdeklődött eredményeink iránt. Összesen 381 megjelenésünk volt.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Könyvtár. Több, mint gondolnád... szlogennel hirdetjük szolgáltatásainkat. Ehhez egy saját dalt generáltunk a MI segítségével. Elindítottuk a könyvtár Tiktok csatornáját, videókat osztottunk

meg. Véglegesítettük marketing csomagunkat. Elkészítettük az intézmény kommunikációs tervét, marketing stratégiáját. 98 hírlevelet küldtünk olvasóinknak, havonta pedagógus hírlevelet, Zöld könyvtári hírlevelet; makerspace műhelyünk is használta ezt a kommunikációs csatornát.

11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló

a. a vármegyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról

49 dokumentum érkezett kötelezpéldányként a vármegyéből, több településről helyi időszaki kiadvány. A műveket feltártuk a honlapon katalógusunkban és a vármegyei közös keresőfelületen.

b. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról

A vármegyében 12 nyilvános települési könyvtár (1 vármegyei hatókörű városi, 8 városi, 3 községi), 246 könyvtári szolgáltató hely működik - a KSZR-t 175.752.000 Ft állami támogatásból szerveztük, 4 városi könyvtár közreműködésével. A Fejér György Városi Könyvtár 41, a Halis István Városi Könyvtár 46, a Városi Könyvtár Lenti 50, a Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár 26 települést lát el, könyvtárunk közvetlenül 83-at. Koordináltuk 287 vármegyei könyvtár statisztikai adatgyűjtését; pályázatokkal népszerűsítettük a könyvtári szolgáltatásokat. Szerveztük az Internet Fiesta, az Országos Könyvtári Napok (OKN) programsorozatát; pályázatot nyújtottunk be, finanszíroztuk a rendezvényeket (48 település, 51 intézmény, 157 program). Folytattuk a KönyvtárMozi vetítéseket. 20%-kal csökkenve, 584 könyvtári program került megrendezésre a települési szolgáltatóhelyeken 30463 résztvevővel. Honlapunk híreit és közösségi oldalunkat folyamatosan aktualizáltuk. Kiadványaink vármegyei együttműködéssel születtek, honlapunkon elérhetők. A Zalai Könyvtári Levelező-ben a vármegyei könyvtárosai publikálnak. A jogszabályi változásokról, képzésekről, programokról tájékoztattuk a település vezetőket, a könyvtárosokat. A könyvtári programok fényképeivel illusztrált naptárakat készítettünk. Az Olvasó Lurkó a gyermekolvasók számára készül. A Zöld Sziget Programot a KSZR könyvtárak között a környezettudatos szemléletformálás jegyében szerveztük. Két szakmai napot tartottunk Orosztonyban és Káváson.

c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő szolgáltatásokról

Eljuttattuk a vármegye könyvtáraiba a szükséges dokumentációkat, a települési nyilvános könyvtárakhoz a beszámoló - munkaterv sablonokat. A beszámolókat, az elemző tanulmányt a honlapunkon közzétettük; a tanulságokat szakmai nap keretében beszéltük meg. Felhívtuk a figyelmet a pályázatokra, segítséget nyújtottunk elkészítésükben. 5 településnek adtunk felújítási pályázathoz nyilatkozatot, 7 településnek támogatói nyilatkozatot a Könyvtári Kihívás pályázathoz. Éves kötetzeti terv alapján végeztük a vármegyei könyvtárhálózat könyveinek, periodikáinak kötését, javítását.

d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzés végzéséről

Két vármegyei műhelynapot szerveztünk a települési nyilvános könyvtárak számára, két KSZR szakmai napot Lentiben és Zalaegerszegen: marketing témával és Somogy vármegye könyvtári gyakorlatával ismerkedtünk. *Kreatív könyvtárosok* címmel, egy alkalommal rendeztünk foglalkozást. A digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában kezdő és haladó számítógép, internethasználó tanfolyamokat tartottunk. Alapfokú könyvtárosi tanfolyamokat szerveztünk a kistélepülési könyvtárosoknak Keszthely körzetben, a Textlib integrált könyvtári rendszer használatának elsajátítására egyéni és csoportos oktatást.

e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Személyes konzultációkkal segítettük a könyvtári tér fejlesztésének tervezését. A könyvtári bútorzat cseréje az önálló nyilvános könyvtárak túlnyomó részében szükséges lenne. Az NKA eszközfejlesztési pályázatok elkészítéséhez segítséget nyújtunk, szakvéleményt adunk - 2024-ben erre nem volt lehetőségük a vármegye könyvtárainak.

f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról

Folytattuk a helyismereti dokumentumok, publikációk, helyi sajtótermékek digitalizálását, adatbázisokban való közzétételét. Elkészült a Digitalizálási stratégiánk, digitalizálási tervünk 3 év távlatában. Pályázati és saját forrásból megvásároltuk a Qulto adatbázis keretrendszer helyismereti gyűjteményünk nem hagyományos dokumentumainak leírásához, közzétételéhez.

12. Könyvtárhasználati tendenciák (6. sz. melléklet)

a. Használati tendenciák kiértékelése: hogyan változtak az olvasási és könyvtárhasználati szokások a 2019-2024 időszakban, a szakmai mutatók 2., 3., 9., és 12. főpontja alapján.

Mutatók	Számadat - 2019	Számadat - 2020	Számadat - 2021	Számadat - 2022	Számadat - 2023	Számadat - 2024
2. A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma	6242	4610	4157	5104	5587	5709
2.1. tárgyévben a könyvtárhasználatok száma	390787	458159	439477	553391	512142	470297
2.2. A tárgyévi regisztrált használók száma	10171	6119	5213	5787	6061	6549
2.3. A tárgyévi látogatók száma	106646	47721	43293	69168	66481	80772
3. A könyvtári honlap-látogatások száma (kattinlás a honlapra)	405508	166311	195518	198862	195095	151190
9. A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma	15	17	18	21	22	26
9.1. A szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma	32712	520513	588543	698263	599860	586729
12. A kölcsönzések száma						
12.1. Könyv	104026	71233	76298	100140	101391	105397
12.2. Időszaki kiadvány	846	1072	1369	1128	1574	1265
12.3. AV-dokumentum	2587	1700	1094	832	540	678

Az utóbbi években nőtt az olvasási kedv, a közösségi média felületeken megjelenő tartalmaknak is köszönhetően. A könyvárak emelkedése miatt az olvasni vágyók egy része a gazdaságosabb megoldást választja. A kölcsönzések száma emelkedik, 2024-ben 105 397 kötetet kölcsönöztek.

Rendezvényeinkre egyre többen látogatnak. A tárgyévi látogatók száma mutató segítségével követhető nyomon a növekedés. (2019-ben más formában történt az adatszolgáltatás!)

Az előző évhez képest 6 549 főre nőtt a regisztrált használók száma, és 80 772 főre a látogatók száma. A könyvtárhasználatok száma magába foglalja a távhasználatokat is. A honlaplátogatások száma csökken, kevesebben tájékozódnak itt a könyvtári információkról. Ugyanakkor a hírlevelekre feliratkozók száma meghaladja az 1500 főt, a három intézményegységből küldött 98 hírlevél lefedi az információigényt. A közösségi oldalakról szívesebben tájékozódnak az érdeklődők, a különböző korosztályra szabott felületeken a figyelemfelkelő bejegyzések növelik a nézettséget.

b. Rövid bemutatása annak, hogy gyakorolt-e érdemi hatást a könyvtári szolgáltatásokra a mesterséges intelligencia széleskörű hozzáférhetősége, illetve az automatizáció térnyerése.

A Chat GPT és kiegészítő alkalmazásai (pl. kép, plakátszerkesztés) és más lehetőségek kipróbálásával ki lehetett egészíteni a könyvtári munkafolyamatokat, de ezek nem helyettesítik a kreatív alkotási tevékenységet igénylő feladatvégzést. Az automatizáció könyvtárunkban az önkölcsönző rendszer használatát jelenti, de ez eddig kevésbé volt népszerű olvasóink körében. Az RFID technológia elsősorban a leltározási, állomány nyilvántartási folyamatokat támogatja.

Zalaegerszeg, 2025. február 20.

Tóth Renáta
igazgató

